

Konvencija proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju

Sprejeta dne 10. decembra 1984 z resolucijo Generalne skupščine Združenih narodov št. A/RES/39/46, objavljena v Uradnem listu RS – Mednarodne pogodbe št. 7/93.

Države članice te konvencije,

menijo, da je v skladu z načeli ustanovne listine Združenih narodov priznavanje enakih in neodtujljivih pravic vseh članov človeške družine temelj svobode, pravice in miru v svetu,

menijo, da te pravice izhajajo iz dostojanstva, neločljivega od človekove osebnosti,

menijo, da morajo države na podlagi ustanovne listine, predvsem pa njenega 55. člena, spodbujati splošno in dejansko spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,

upoštevajo 5. člen splošne deklaracije o človekovih pravicah in 7. člen mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, po katerih nihče ne sme biti izpostavljen mučenju in ne krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju,

upoštevajo tudi deklaracijo o varstvu vseh oseb pred mučenjem in drugimi krutimi, nečloveškimi ali poniževalnimi kaznimi ali ravnanju, ki jo je Generalna skupščina sprejela 9. decembra 1975,

želijo povečati učinkovitost boja proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju v vsem svetu, in

so se zedinile o naslednjem:

I. DEL

1. člen

1. V tej konvenciji pomeni izraz »mučenje« vsako dejanje, ki osebi namenoma prizadene hudo bolečino ali trpljenje, bodisi telesno ali duševno, da bi se od nje ali koga drugega dobila obvestila ali priznanja ali da bi se kaznovala za dejanje, ki ga je storila sama ali kdo drug ali je zanj osumljena sama ali kdo drug, da bi se ustrašovala ali nanjo izvajal pritisk ali da bi se ustrašoval kdo drug ali nanj izvajal pritisk, ali iz kateregakoli drugega razloga, ki temelji na katerikoli obliki diskriminacije, če to bolečino ali trpljenje prizadeva uradna oseba ali kdo drug, ki nastopa kot oseba z uradnim statusom ali na njeno pobudo ali z njeno izrecno privolitvijo ali privolitvijo molče. Ta izraz se ne nanaša na bolečino ali trpljenje, ki je posledica izključno zakonitih sankcij, ki ni ločljivo od teh sankcij ali ga te sankcije povzročajo.

2. Ta člen ne vpliva na noben mednarodni instrument ali nacionalni zakon, ki vsebuje ali utegne vsebovati določbe širšega pomena.

2. člen

1. Vsaka država članica izvaja zakonske, upravne, sodne ali druge učinkovite ukrepe, da bi na ozemlju pod svojo jurisdikcijo preprečila mučenje.

2. Kot opravičilo za mučenje se ne more navesti nikakršna izredna okoliščina - bodisi da gre za vojno stanje ali vojno nevarnost, notranjo politično nestabilnost ali kako drugo izredno stanje.

3. Kot opravičilo za mučenje se ne more navesti odredba kake nadrejene osebe ali organa oblasti.

3. člen

1. Nobena država članica ne bo pregnala, izgnala in ne izročila osebe drugi državi, če so resni razlogi za sum, da utegne biti mučena.

2. Da bi ugotovili, ali so taki razlogi, bodo pristojni organi upoštevali vse relevantne okoliščine, med drugim tudi to, ali obstaja v zadevni državi vrsta sistematičnih resnih, očitnih ali množičnih kršitev človekovih pravic.

4. člen

1. Vsaka država članica si prizadeva, da se po njenem kazenskem pravu vsa dejanja mučenja štejejo za kazniva dejanja. To velja tudi za poskuse mučenja ali kakega drugega dejanja, ki ga kdo stori, pomeni pa soudeležbo ali udeležbo pri dejanju mučenja.

2. Vsaka država članica določi za ta kazniva dejanja ustrezne kazni, ki upoštevajo njihovo težo.

5. člen

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, da bi določila svojo pristojnost za kazniva dejanja iz 4. člena v naslednjih primerih:

a) kadar je kaznivo dejanje storjeno na ozemlju pod njeno jurisdikcijo ali na letalih ali ladjah, vpisanih v njeni državi;

b) kadar je domnevni storilec kaznivega dejanja njen državljan;

c) kadar je žrtev njen državljan, če meni, da je to potrebno.

2. Vsaka država članica prav tako sprejme potrebne ukrepe, da bi določila svojo pristojnost za omenjena kazniva dejanja, če je domnevni storilec teh dejanj na ozemlju pod njeno jurisdikcijo in če ga v skladu z 8. členom ne izroči kaki državi iz prvega odstavka tega člena.

3. Ta konvencija ne izključuje nobene kazenske pristojnosti, ki temelji na nacionalni zakonodaji.

6. člen

1. Če meni, da okoliščine to opravičujejo, in po poprejšnji obravnavi obvestil, s katerimi razpolaga, poskrbi vsaka država članica, na ozemlju katere je oseba, za katero se sumi, da je storila kaznivo dejanje iz 4. člena, da se zadevna oseba aretirata, ali pa izvede vse potrebne zakonske ukrepe, da bi zagotovila njeno navzočnost. Ta aretacija in ti ukrepi morajo biti v skladu z zakonodajo omenjene države, toda izvajajo se lahko samo toliko časa, kolikor je potrebno za začetek kazenskega pregona ali postopka za izročitev.

2. Omenjena država takoj opravi predhodno preiskavo, da bi ugotovila dejstva.

3. Vsaka oseba, aretirana v skladu s prvim odstavkom tega člena, lahko takoj stopi v stik z najbližjim pooblaščenim predstavnikom države, katere državljanstvo ima, ali, če gre za apatrida, s predstavnikom države, v kateri ima običajno prebivališče.

4. Če je kaka država aretirala osebo v skladu s tem členom, mora o tej aretaciji in okoliščinah, ki jo opravičujejo, takoj obvestiti države iz prvega odstavka 5. člena. Država, ki izvaja predhodno

preiskavo iz drugega odstavka tega člena, mora svoje ugotovitve takoj sporočiti omenjenim državam in jih obvestiti, ali namerava izvršiti jurisdikcijo.

7. člen

1. Država članica, na katere ozemlju pod njeno jurisdikcijo je odkrit domnevni storilec kaznivega dejanja iz 4. člena, če ga ne izroči, predloži v primerih iz 5. člena zadevo pristojnim organom, da bi izvedli kazenski postopek.

2. Ti organi odločajo pod enakimi pogoji kot za vsako hudo kaznivo dejanje splošnega prava v skladu s pravnimi predpisi zadevne države. V primerih iz drugega odstavka 5. člena dokazna pravila, ki se uporabljajo za pregon in obsodbo, nikakor ne smejo biti manj stroga od pravil, ki se uporabljajo v primerih iz prvega odstavka 5. člena.

3. Vsaki osebi, ki se preganja za katerokoli kaznivo dejanje iz 4. člena, je zajamčeno pravično ravnanje v vseh fazah postopka.

8. člen

1. Kazniva dejanja iz 4. člena so avtomatično vključena v vsako pogodbo o izročitvi, že sklenjeno med državami članicami. Države članice prevzemajo obveznost, da bodo omenjena kazniva dejanja vključile v vsako pogodbo o izročitvi, ki jo bodo sklenile med seboj.

2. Če dobi država članica, ki za izročitev postavlja kot pogoj pogodbo, od druge države članice, s katero ni vezana s pogodbo o izročitvi, zahtevo za izročitev, lahko šteje to konvencijo kot pravno podlago za izročitev glede omenjenih kaznivih dejanj. Izročitev je odvisna od drugih pogojev, določenih s pravom zaprosene države.

3. Države članice, ki za izročitev ne postavljajo kot pogoj pogodbe, medsebojno priznavajo omenjena kazniva dejanja kot primere za izročitev pod pogoj, predvidenimi s pravom zaprosene države.

4. Med državami članicami se za omenjena kazniva dejanja za namene izročitve šteje, kot da so bila storjena ne le v kraju, kjer so se zgodila, temveč tudi na ozemljih držav, ki morajo določiti svojo pristojnost po prvem odstavku 5. člena.

9. člen

1. Države članice dajejo druga drugi kar največjo pravno pomoč v vsakem kazenskem postopku v zvezi s kaznivimi dejanji iz 4. člena, všteti tudi pošiljanje vseh razpoložljivih dokaznih elementov, ki so potrebni za postopek.

2. Države članice izpolnjujejo svoje obveznosti v skladu s prvim odstavkom tega člena smiselno vsaki morebitni medsebojni pogodbi o pravni pomoči.

10. člen

1. Vsaka država članica bo zagotovila, da bosta seznanjanje s prepovedjo mučenja in informiranje o njej sestavni del izobraževanja civilnega ali vojaškega osebja, zadolženega za uporabo zakonov, medicinskega osebja, vršilcev javnih funkcij in drugih oseb, ki utegnejo kakorkoli sodelovati pri straženju aretirane, priprte ali zaprte. osebe, pri njenem zasliševanju ali ravnanju z njo.

2. Vsaka država članica vključi omenjeno prepoved v pravila ali navodila v zvezi z obveznostmi in dolžnostmi teh oseb.

11. člen

Vsaka država članica sistematično nadzoruje pravila, navodila, metode in prakso zasliševanja ter določbe v zvezi s straženjem kakorkoli aretiranih, priprtih ali zaprtih oseb na kakem ozemlju pod njeno jurisdikcijo ter ravnanjem z njimi, da bi preprečila kakršnokoli mučenje.

12. člen

Vsaka država članica skrbi za to, da pristojni organi takoj opravijo nepristransko preiskavo vsakič, ko so upravičeni razlogi za sum, da je bilo dejanje mučenja storjeno, na kakem ozemlju pod njeno jurisdikcijo.

13. člen

Vsaka država članica zagotovi vsaki osebi, ki trdi, da je bila mučena na kakem ozemlju pod njeno jurisdikcijo, pravico, da se pritoži pristojnim organom omenjene države, ki takoj in nepristransko preučijo primer. Sprejeti bodo ukrepi, da se oseba, ki se je pritožila, in priče zavarujejo pred kakršnimkoli grdim ravnanjem ali ustrahovanjem zaradi vložene pritožbe ali dane izjave.

14. člen

1. Vsaka država članica v svojem pravnem sistemu jamči žrtvi dejanja mučenja odstranitev krivice ter pravico do pravične in ustrezne odškodnine, v številni sredstva, potrebna za njeno čim popolnejšo rehabilitacijo. V primeru smrti žrtve dejanja mučenja imajo imetniki pravic te žrtve pravico do odškodnine.

2. Ta člen ne izključuje nobene pravice do odškodnine, ki bi jo imela žrtev ali kdo drug v skladu z nacionalno zakonodajo.

15. člen

Vsaka država članica skrbi za to, da se izjava, za katero se dokaže, da je bila dobljena z mučenjem, ne more navesti kot dokazni element v kakem postopku, razen zoper osebo, obtoženo za mučenje, da bi se ugotovilo, da je bila izjava dana.

16. člen

1. Vsaka država članica prevzema obveznost, da bo na ozemlju pod svojo jurisdikcijo preprečila druga dejanja krutih, nečloveških ali poniževalnih kazni ali ravnanja, ki niso dejanja mučenja, kot jih opredeljuje 1. člen, kadar takšna dejanja stori predstavnik javne funkcije ali kdo drug, ki nastopa kot oseba z uradnim statusom ali na njeno spodbudo ali z njeno izrecno privolitvijo ali privolitvijo molče. Zlasti obveznosti, navedene v 10., 11., 12. in 13. členu, se uporabljajo s tem, da se pojem mučenja nadomesti s pojmom drugih oblik krutih, nečloveških ali poniževalnih kazni ali ravnanja.

2. Določbe te konvencije ne vplivajo na določbe kateregakoli mednarodnega instrumenta ali nacionalnega zakona, ki prepoveduje krute, nečloveške ali poniževalne kazni ali ravnanja ali ki se nanaša na izročitev ali izgon.

II. DEL

17. člen

1. Ustanovi se komite proti mučenju (v nadaljnjem besedilu: komite), katerega funkcije so tu določene. Komite sestavlja deset izvedencev z visokimi moralnimi kvalitetami, katerih kompetentnost na področju človekovih pravic je priznana in ki zasedajo v osebnem statusu. Izvedence volijo države članice, pri tem pa upoštevajo pravično zemljepisno zastopanost in da je pomembno, da pri delu komiteja sodelujejo osebe s pravnimi izkušnjami.

2. Člani komiteja se volijo s tajnim glasovanjem z liste kandidatov, ki jih določijo države članice. Vsaka država članica določi enega kandidata izmed svojih državljanov. Države članice upoštevajo, kako pomembno je, da so določeni kandidati hkrati člani komiteja za človekove pravice, ustanovljenega v skladu z mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, in da so pripravljeni biti člani komiteja proti mučenju.

3. Člani komiteja se volijo na sestanku držav članic, ki ga sklicuje generalni sekretar Organizacije združenih narodov in ki je vsako drugo leto. Na tem sestanku, ki je sklepčen, če so navzoči predstavniki dveh tretjin držav članic, so za člane komiteja izvoljeni kandidati, ki dobijo največ glasov in absolutno večino glasov predstavnikov držav članic, ki so navzoči in glasujejo.

4. Prve volitve se izvedejo najpozneje šest mesecev po uveljavitvi te konvencije. Najmanj štiri mesece pred vsakimi volitvami pošlje generalni sekretar Organizacije združenih narodov pismo državam članicam in jih pozove, naj predložijo svoje kandidature v treh mesecih. Generalni sekretar sestavi abecedni seznam vseh tako določenih kandidatov z navedbo držav članic, ki so jih določile, in ga pošlje državam članicam.

5. Člani komiteja se volijo za štiri leta. Lahko so ponovno izvoljeni, če so znova kandidirani. Vendar mandat petih članov, izvoljenih na prvih volitvah, preneha po dveh letih. Neposredno po prvih volitvah izžreba imena teh petih članov predsednik sestanka, navedenega v tretjem odstavku tega člena.

6. Če član komiteja umre, odstopi ali iz kakršnegakoli razloga ne more več opravljati svojih funkcij v komiteju, imenuje država članica, ki ga je določila, drugega izvedenca - svojega državljana, ki ostane v komiteju preostali čas mandata, če to odobri večina držav članic. Šteje se, da je privolitev dana, razen če polovica ali več kot polovica držav članic ne izrazi nasprotnega mnenja v šestih tednih od trenutka, ko jih generalni sekretar Organizacije združenih narodov obvesti o predlaganem imenovanju.

7. Države članice plačajo stroške članov komiteja, dokler opravljajo funkcije v komiteju.

18. člen

1. Komite voli svoj biro za dve leti. Člani biroja se lahko ponovno volijo.

2. Komite sam določi svoj poslovnik. Ta poslovnik mora imeti predvsem naslednji določbi:

a) za sklepčnost je potrebna navzočnost šestih članov;

b) sklepi komiteja se sprejemajo z večino glasov navzočih članov.

3. Generalni sekretar Organizacije združenih narodov da komiteju na razpolago osebje in prostore, ki jih ta potrebuje za učinkovito opravljanje del, ki so mu zaupana v skladu s to konvencijo.

4. Generalni sekretar Organizacije združenih narodov skliče prvi sestanek članov komiteja. Po svojem prvem sestanku se komite sestaja ob priložnostih, določenih z njegovim poslovnikom.

5. Države članice plačajo stroške sestankov držav članic in komiteja, všteti plačilo vseh stroškov Organizaciji združenih narodov, kot so stroški za plačilo osebja in prostorov, ki jih organizacija angažira v skladu s tretjim odstavkom tega člena.

19. člen

1. Države članice predložijo komiteju s posredovanjem generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov poročilo o ukrepih, ki so jih izvedle, da bi izpolnile svoje obveznosti v skladu s to konvencijo, in sicer v enem letu po uveljavitvi konvencije za zadevno državo članico. Države članice nato vsako četrto leto predložijo dodatno poročilo o vseh novih ukrepih in druga poročila, ki jih komite zahteva.

2. Generalni sekretar Organizacije združenih narodov pošlje poročila vsem državam članicam.

3. Komite obravnava vsako poročilo in lahko da o njem splošne komentarje, ki so po njegovem mnenju potrebni, omenjene komentarje pa pošlje zainteresirani državi članici. Ta država članica lahko pošlje komiteju kot odgovor vse pripombe, ki so po njenem mnenju koristne.

4. Komite lahko sklene, da v letnem poročilu, ki ga sestavi po 24. členu, ponovi vse komentarje, ki jih je dal v skladu s tretjim odstavkom tega člena, skupaj s pripombami, ki jih je v zvezi s tem vprašanjem dobil od zainteresirane države članice. Če zainteresirana država članica to zahteva, lahko komite priloži tudi poročilo, predloženo na podlagi prvega odstavka tega člena.

20. člen

1. Če komite prejme verodostojna obvestila, za katera se mu zdi, da vsebujejo zanesljiva obvestila o tem, da se mučenje sistematično izvaja na ozemlju kake države članice, pozove zadevno državo, da sodeluje pri obravnavanju teh obvestil in da ga v ta namen obvesti o svojih ugotovitvah v zvezi s tem vprašanjem.

2. Upoštevač vse morebitne pripombe zainteresirane države članice in druga ustrezna obvestila, s katerimi razpolaga, lahko komite, če je to po njegovem mnenju upravičeno, naloži enemu ali več svojim članom, da začnejo zaupno preiskavo in da mu o tem takoj predložijo poročilo.

3. Če se izvaja preiskava v skladu z drugim odstavkom tega člena, zaprosi komite za sodelovanje zainteresirano državo članico. V dogovoru z omenjeno državo članico lahko taka preiskava zajema obisk na njeno ozemlje.

4. Po obravnavi ugotovitev, ki mu jih predloži član ali člani v skladu z drugim odstavkom tega člena, pošlje komite te ugotovitve zainteresirani državi članici in tudi vse komentarje in sugestije, za katere meni, da so primerne glede na dano stanje.

5. Celotna dejavnost komiteja, navedena v prvem do četrtem odstavku tega člena, je zaupna, v vseh etapah tega dela pa se teži vzpostaviti sodelovanje z državo članico. Komite lahko po končanem delu v zvezi s preiskavo, ki je bila vodena v skladu z drugim odstavkom, po posvetovanju z zainteresirano državo članico odloči, da se v letno poročilo, ki ga izdela v skladu s 24. členom, vključi kratko poročilo o rezultatih dela.

21. člen

1. Država članica te konvencije lahko v skladu s tem členom kadarkoli izjavi, da prizna, da je komite pristojen prejemati in obravnavati poročila, v katerih ena država članica trdi, da kakšna

druga država članica ne izpolnjuje svojih obveznosti na podlagi te konvencije. Ta sporočila se lahko prejemajo in obravnavajo v skladu s tem členom samo, če prihajajo iz države članice, ki je dala izjavo, da prizna pristojnost komiteja. Komite ne obravnava nobenega sporočila, ki se nanaša na državo članico, ki ni dala take izjave. Za sporočila, prejeta po tem členu, velja takle postopek:

a) če država članica te konvencije meni, da kakšna druga država, ki je tudi članica konvencije, ne uporablja določb konvencije, lahko pisno opozori zadevno državo na to vprašanje. Država, ki ji je poslano sporočilo, pošlje v treh mesecih po njegovem prejemu državi, ki ji je poslala sporočilo, pojasnilo ali kakršnokoli drugo pisno izjavo, ki pojasnjuje vprašanje in ki naj bi vsebovala čim več in čim koristnejša obvestila o pravilih postopka in o pravnih sredstvih, bodisi da so že uporabljena ali se uporabljajo ali se šele utegnejo uporabiti;

b) če v šestih mesecih od dneva, ko je prejemna država dobila začetno sporočilo, vprašanje ni zadovoljivo rešeno za obe zainteresirani državi članici, imata obe pravico predložiti to vprašanje komiteju, pri čemer se pošlje sporočilo komiteju in drugi zainteresirani državi;

c) komite je lahko pristojen za zadevo, ki jo dobi v skladu s tem členom, šele ko se prepriča, da so bila vsa razpoložljiva interna pravna sredstva izkoriščena in izčrpana v skladu s splošno priznanimi načeli mednarodnega prava. To pravilo se ne uporablja v primerih, ko pritožbeni postopki presegajo razumne roke ali ni pričakovati, da bodo dejansko učinkoviti za osebo, ki je žrtev kršenja te konvencije;

d) komite obravnava sporočila, predvidena s tem členom, na zaprtih sejah;

e) s pridržkom določb pod c) ponudi komite svoje dobre usluge zainteresiranima državama članicama, da bi mimo rešili vprašanje ob spoštovanju obveznosti iz te konvencije. Če komite meni, da je potrebno, lahko v ta namen ustanovi ad hoc spravno komisijo;

f) v vsaki zadevi, ki mu je predložena v skladu s tem členom, lahko komite zahteva od zainteresiranih držav članic iz pododstavka b), da mu pošljeta vsa ustrezna obvestila;

g) zainteresirani državi članici, navedeni v pododstavku b), imata pravico biti zastopani, ko komite obravnava zadevo, in dajati ustne in/ali pisne pripombe;

h) komite mora predložiti poročilo v dvanajstih mesecih od dneva, ko je prejel sporočilo, navedeno v pododstavku b);

i) če je bilo mogoče najti rešitev v skladu z določbo pod e), se komite v svojem poročilu omeji na kratko navedbo dejstev in dosežene rešitve;

(ii) če rešitve ni bilo mogoče najti v skladu z določbo pod e), se komite v svojem poročilu omeji na kratko navedbo dejstev, besedilo pisnih pripomb in zapisnik o ustnih pripombah, ki sta jih navedli zainteresirani državi članici, se dodata k poročilu.

Za vsako zadevo se pošlje poročilo zainteresiranima državama članicama.

2. Določbe tega člena začnejo veljati, ko pet držav članic te konvencije da izjavo, predvideno v prvem odstavku tega člena. To izjavo deponira država članica pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov, ki pošlje kopijo drugim državam članicam. Izjava se lahko umakne kadarkoli s sporočilom, poslanim generalnemu sekretarju. Ta umik ne vpliva na obravnavo kakršnegakoli vprašanja, ki je predmet že poslanega sporočila v skladu s tem členom: nobeno nadaljnje sporočilo katerekoli države članice ne bo sprejeto v skladu s tem členom, ko generalni sekretar prejme sporočilo o umiku izjave, razen če zainteresirana država članica ne da nove izjave.

22. člen

1. Država članica te konvencije lahko v skladu s tem členom kadarkoli izjavi, da prizna, da je komite pristojen sprejemati in obravnavati sporočila, ki jih dobi od posameznikov ali v imenu posameznikov, ki so pod njeno jurisdikcijo in trdijo, da so žrtve kršenja določb konvencije s strani kakšne države članice. Komite ne sprejme nobenega sporočila, ki se nanaša na posamezno državo članico, ki ni dala take izjave.

2. Za komite bo nesprejemljivo vsako sporočilo, dano v skladu s tem členom, ki je anonimno ali za katerega meni, da pomeni zlorabo pravice do takih sporočil ali da je nezdružljivo z določbami te konvencije.

3. Ob pridržku drugega odstavka pošlje komite vsako sporočilo, dano v skladu s tem členom, državi članici te konvencije, ki je dala izjavo v skladu s prvim odstavkom in se zanjo trdi, da je kršila katerokoli določbo konvencije. Navedena država v naslednjih šestih mesecih pošlje komiteju pisna pojasnila ali izjave, ki pojasnjujejo vprašanje in morebitne ukrepe, ki jih je že sprejela zaboljšanje položaja.

4. Komite obravnava sporočila, ki jih je prejel v skladu s tem členom, ob upoštevanju vseh informacij, ki jih je dobil od posameznikov ali v njihovem imenu in od zainteresirane države članice.

5. Komite ne obravnava nobenega sporočila posameznika v skladu s tem členom, ne da bi se poprej prepričal o naslednjem:

a) da navedeno vprašanje ni bilo obravnavano in ni v obravnavi pred kakšno drugo mednarodno instanco, pristojno za preiskavo ali reševanje spora;

b) da je posameznik izkoristili vsa interna razpoložljiva sredstva. To pravilo se ne uporablja, če pritožbeni postopki presegajo razumne roke ali ni pričakovati, da bodo dejansko učinkoviti za posameznika, ki je žrtev kršenja te konvencije.

6. Komite obravnava sporočila, predvidena v tem členu, na zaprtih sejah.

7. Komite sporoči svoje ugotovitve zainteresirani državi članici in posamezniku.

8. Določbe tega člena začnejo veljati, ko pet držav članic te konvencije da izjavo, predvideno v prvem odstavku tega člena. Država članica deponira to izjavo pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov, ki pošlje kopijo drugim državam članicam. Izjava se lahko kadarkoli umakne s sporočilom, poslanim generalnemu sekretarju. Ta umik ne vpliva na obravnavo kakršnegakoli vprašanja, ki je predmet že poslanega sporočila v skladu s tem členom; nobeno nadaljnje sporočilo, ki ga je poslal posameznik ali je bilo poslano zanj, ne bo sprejeto v skladu s tem členom, ko generalni sekretar prejme sporočilo o umiku izjave, razen če zainteresirana država članica ni dala nove izjave.

23. člen

Člani komiteja in člani ad hoc upravne komisije, ki utegnejo biti imenovani v skladu s prvim odstavkom pod e) 21. člena, imajo pravico do olajšav, privilegijev in imunitet, ki so priznane izvedencem v službi Organizacije združenih narodov tako, kot so navedene v ustreznih delih konvencije o privilegijih in imunitetah Združenih narodov.

24. člen

Komite predloži državam članicam in generalni skupščini Organizacije združenih narodov letno poročilo o svojih dejavnostih po tej konvenciji.

III. DEL

25. člen

1. Ta konvencija je odprta za podpis vsem državam.
2. Ta konvencija se mora ratificirati. Ratifikacijske listine bodo deponirane pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov.

26. člen

Vse države lahko pristopijo k tej konvenciji. Pristop se uveljavi tako, da se pristopna listina deponira pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov.

27. člen

1. Ta konvencija začne veljati trideseti dan potem, ko je dvajseta listina o ratifikaciji ali pristopu deponirana pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov.
2. Za vsako državo, ki bo to konvencijo ratificirala ali k njej pristopila po deponiranju dvajsete listine o ratifikaciji ali pristopu, začne konvencija veljati trideseti dan potem, ko je deponirala svojo listino o ratifikaciji ali pristopu.

28. člen

1. Vsaka država lahko ob podpisu ali ratifikaciji ali pristopu izjavi, da ne prizna pristojnosti, ki jo ima komite v skladu z 20. členom konvencije.
2. Vsaka država članica, ki bo imela pridržek v skladu s prvim odstavkom tega člena, lahko kadarkoli umakne ta pridržek tako, da pošlje sporočilo generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.

29. člen

1. Vsaka država članica te konvencije lahko predlaga amandma in da svoj predlog generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov. Generalni sekretar sporoči predlog amandmaja državam članicam, pri čemer od njih zahteva, da mu sporočijo, ali so za to, da se organizira konferenca držav članic, da bi se predlog obravnaval in dal na glasovanje. Če se v štirih mesecih od dneva, ko je bilo dano tako sporočilo, vsaj tretjina držav članic izjavi za konferenco, jo generalni sekretar organizira pod pokroviteljstvom Organizacije združenih narodov. Vsak amandma, ki ga sprejme večina držav članic, ki so navzoče na konferenci in glasujejo, predloži generalni sekretar v sprejetje vsem državam članicam.
2. Amandma, sprejet po prvem odstavku tega člena, začne veljati, ko dve tretjini držav članic te konvencije obvestijo generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov, da so ga sprejele v skladu s postopkom, predvidenim z njihovo ustavo.
3. Ko začnejo amandmaji veljati, so obvezni za vse države članice, ki so jih sprejele, za druge države članice pa veljajo določbe te konvencije in vsi prejšnji amandmaji, ki so jih sprejele.

30. člen

1. Vsak spor med dvema ali več državami članicami v zvezi z razlago ali uporabo te konvencije, ki ga ni mogoče rešiti s pogajanjem, se predloži v arbitražo na zahtevo ene izmed teh držav. Če v šestih mesecih po dani zahtevi za arbitražo strani ne dosežejo sporazuma o organiziranju arbitraže, lahko vsaka med njimi predloži spor Mednarodnemu sodišču z zahtevo v skladu s statutom sodišča.

2. Vsaka država lahko ob podpisu ali ratifikaciji ali pristopu h konvenciji izjavi, da zanjo ne velja prvi odstavek tega člena. Za druge države članice ne velja navedena določba glede na vsako državo članico, ki izrazi tak pridržek.

3. Vsaka država članica, ki izrazi pridržek v skladu z drugim odstavkom tega člena, ga lahko kadarkoli umakne tako, da pošlje sporočilo generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.

31. člen

1. Država članica lahko odpove to konvencijo s pisnim sporočilom, poslanim generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov. Odpoved začne veljati eno leto potem, ko je generalni sekretar prejel sporočilo.

2. Zaradi take odpovedi država članica ni oproščena obveznosti, ki jih ima v skladu s to konvencijo v zvezi z vsakim dejanjem ali vsako opustitvijo pred dnem, ko začne odpoved veljati. Odpoved tudi ni ovira za nadaljnjo obravnavo vsakega vprašanja, ki je bilo že predloženo komiteju na dan, ko je začela odpoved veljati.

3. Po dnevu, ko začne veljati odpoved posamezne države članice, komite ne obravnava več nobenega novega vprašanja v zvezi z zadevno državo.

32. člen

Generalni sekretar Organizacije združenih narodov sporoči vsem državam članicam Organizacije združenih narodov in vsem državam, ki bodo podpisale to konvencijo ali pristopile k njej:

- a) podpise, ratifikacije in pristope, prejete na podlagi 25. in 26. člena;
- b) datum, ko začne konvencija veljati na podlagi 27. člena, in datum, ko začne veljati vsak amandma po 29. členu;
- c) odpovedi, prejete na podlagi 31. člena.

33. člen

1. Ta konvencija, katere besedila v arabskem, angleškem, francoskem, kitajskem, ruskem in španskem jeziku so enako verodostojna, bo deponirana pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov.

2. Generalni sekretar Organizacije združenih narodov pošlje vsem državam overjene kopije te konvencije.